

ETTEVÖTTE ARENGUPROGRAMMI TOETUSE

PROJEKTIPLAANI KOOSTAMISE JUHEND

JUHENDI EESMÄRK

Juhendi eesmärk on aidata luua projektiplaani kirjeldus arenguprogrammi toetuse taotlemiseks. Seejuures on pigem oluline projekti eri osade seostatus, terviklikkus ja eelduste põhjendamine mitte niivõrd valdkondade detailsuseni laskuv analüüs. Juhend on abimaterjal, mis markeerib teemad, mis tuleb läbi mõelda ning arusaadavalt projektiplaani koostamisel sõnastada.

Enne projektiplaani koostamise alustamist pöördu nõustamiseks Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (edaspidi sihtasutus) kliendihalduse poole (6 279 700, info@eas.ee).

Projektiplaani peab saama enne taotluse esitamist sihtasutuselt positiivse eelhindangu (kliendihalduri poolt allkirjastatud projektiplaani, arenguplaani ja eelarve ning majandusnäitajate prognoosi). Soovitame eelnevalt tutvuda „[Ettevõtte arenguprogrammi toetus](#)“ määruse ning projekti [valikukriteeriumitega](#), kuna need on aluseks projekti hindamisel. Meetme rahastusallikaga kaasnevad täiendavad nõuded, millesse projektid arendustegevuse käigus peavad panustama.

Projektiplaani **soovituslik maksimaalne pikkus on 10 lehekülge.**

1. ÜLDINFO

Ettevõtte kontaktid: nimi, aadress, telefon, veebileht.

Ettevõtte tegevusvaldkonna, senise tegevuse ja majandustulemuste lühikirjeldus.

2. ARENGUPLAANI EESMÄRK

Arenguplaan on ettevõtte pikaajaline strateegiline plaan, mis võib koosneda mitmest järjestikusest projektist. Kirjelda lühidalt, millist strateegilist muutust on soov ettevõttes läbi viia, millist eesmärki saavutada ja mitu projekti on plaanis arenguplaani raames ellu viia?

3. PROJEKTI EESMÄRK

Projektiplaani ülesanne on aidata läbi mõelda ning arusaadavalt sõnastada toetuse taotluse aluseks oleva projekti mõõdetav eesmärk, millist ärilist probleemi lahendatakse, elluviidavate tegevuste lühikirjeldus koos põhjendusega, kuidas valitud tegevus aitab strateegilist eesmärki saavutada, tegevuse oodatav tulemus, eelarve, meeskond, projekti oodatav tulemus ja selle rakendamise kava. Kirjelda paari lausega, mis saab projekti tulemusel valmis? Sõnasta eesmärk lühidalt, arusaadavalt ja mõõdetavalt.

4. ETTEVÖTTE ÄRIMUDEL

Kirjelda ettevõtte tänast ärimudelit ning milliseid muudatusi on plaanis teha. Keskendu põhjalikumalt arendusprojektiga seonduvale ärimudelile.

- Kirjelda lühidalt ja kokkuvõtlikult arendusideed, tehnoloogiat ja ärimudelit.
- Kirjelda üldiselt kogu antud ärivaldkonda, tööstusharu, sektorit ja konkreetset äri tüüpi (teenus, tootmine jne?).
- Kirjelda võimalikult arusaadavalt projektiga seotud äritegevust. Vajadusel kasuta illustreerivaid näiteid.
- Kirjelda turu olukorda ja selgita, kuidas ettevõtte arendusprojektiga neis tingimustes tulu teenib.
- Loetle, millised on ettevõtte olemasolevad ja vajaminevad võtmekompetentsid.
- Kirjelda projekti seost ettevõtte senise tegevusalaga.
- Kirjelda projekti seost ettevõtte pikaajaliste plaanidega.
- Kuidas panustab ärimudeli muutus kliimaeesmärkidesse?

5. PROJEKTI SEOS TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE, INNOVATSIOONI NING ETTEVÕTLUSE (TAIE) ARENGKAVA FOOKUSVALDKONDADEGA

Palun selgita millis(t)esse näitaja(te)sse ning kuidas projekt panustab.

Fookusvaldkondadega saab tutvuda siin [TAIE fookusvaldkondade teekaardid](#).

Arendus peab panustama vähemalt ühte nutika spetsialiseerumise fookusvaldkonda:

Digilahendused igas eluvaldkonnas - märksõnadeks: teadus- ja arendustegevus andmevaldkonna arendamiseks; teadus- ja arendustegevus küberturvalisuse sektori konkurentsivõime kasvatamiseks; digilahendused äriprotsesside innovatsiooni toetamiseks; teaduspõhised digilahendused hariduses ja elukestvas õppes; kestlikud digilahendused energeetikas, ehituses ja transpordis; teadus- ja arendustegevus digilahendusi võimaldavate elektroonikaseadmete ja -süsteemide arendamiseks.

Tervisetehnoloogiad ja teenused - märksõnadeks: mõjusamad ja kättesaadavamad tervishoiuteenused; patsiendikesksem ja tõenduspõhisem ravi ning ennetustöö; personaalsed tervishoiuteenused; tervishoiu ekspordipotentsiaal.

Kohalike ressursside väärindamine - (toit; puit; maapõueressursid; teisene toore ja jäätmed). Märksõnadeks: ressursside väärindamine kestlikult, elurikkusega arvestavalt ja kõrge ressursitootlikkusega, arvestades nii esmast kui teisest tooret ning võimendades bio- ja ringmajandust.

Nutikad ja kestlikud energialahendused - märksõnadeks: energia tootmine kliimanetraalselt; tõhusam ja ressursisäästlikum energiakasutus; energia varustuskindlus.

6. PROJEKTI SEOS ARENGUSTRATEEGIA „EESTI 2035“ ALUSPÕHIMÕTETE JA SIHTIDEGA NING PANUS HORISONTAALSETESSE NÄITAJATESSE

Palun selgita millis(t)esse näitaja(te)sse ning kuidas projekt panustab.

Aluspõhimõtetega saab tutvuda siin [Aluspõhimõtted ja sihid](#).

Projekt peab panustama vähemalt ühte järgmistest näitajatest:

Tööjõu tootlikkus osakaaluna Euroopa Liidu keskmisest – projekti tulemusena kasvab ettevõttes tööjõu tootlikkus.

Väljaspool Harjumaad loodud sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta Euroopa Liidu 27 keskmisest - ettevõtte tegevus toimub väljaspool Harjumaad.

TA tegevuse kulud erasektoris - projektis tehakse tootearendust.

Ressursitootlikkus - saadud majanduslik tulu eurodes ühe kilogrammi materjali kohta.

Kasvuhoonegaaside netoheide CO2 ekvivalenttonnides - arendus võib olla seotud uute tehnoloogiate, kohalike ressursside, bio- ja ringmajanduse ning keskkonnasõbralike toodete ja materjalide arendamise, jäätmetekke vähendamise või kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisega.

Soolise võrdõiguslikkuse indeks - projekt panustab soolise võrdõiguslikkuse indeksisse, kui ettevõtte töökeskkonnas ja juhtimises järgitakse naiste ja meeste võrdsuse edendamise põhimõtteid, sh töötajate värbamisel, personali arendamisel, turundustegevustes jms. Tegevuste planeerimisel ja kirjeldamisel on abiks digitööriist: [Kuidas projektis edendada soolist võrdsust?](#)

Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik - projekt panustab võrdsete võimaluste edendamisse, kui ettevõtte töökeskkonnas ja juhtimises järgitakse vastutustundliku ettevõtluse

põhimõtteid, sh väärtustatakse mitmekesisust, võrdset kohtlemist ja kaasatust. Tegevuste planeerimisel ja kirjeldamisel on abiks digitööriist: [Kuidas projektis tagada vähemusrühmade võrdne kohtlemine?](#)

Ligipääsetavuse näitaja - projekt panustab ligipääsetavuse tagamisse, kui ettevõtte töökeskonnas ja juhtimises järgitakse ligipääsetavuse nõudeid ja universaalse disaini põhimõtteid. Tegevuste planeerimisel ja kirjeldamisel on abiks digitööriist: [Kuidas projektis tagada ligipääsetavus?](#)

Viimase 3 punkti osas nõustab vajadusel ÜKP fondide võrdõiguslikkuse kompetentsikeskus [Kontakt](#).

7. PROJEKTI VASTAVUS „EI KAHJUSTA OLULISELT“ PÕHIMÕTETELE

Põhivara investeringute tegemisel on oluline, et projektis planeeritavad tegevused järgivad „Ei kahjusta oluliselt“ põhimõtteid. Tutvu Euroopa Komisjoni teatisega 2021/C 58/01 „**Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu puhul**“ (ELT C 58, 18.2.2021, lk 1–30) ja lisa projektiplaani selgitus ning kinnitus põhimõtete järgimise kohta. Euroopa Komisjoni teatisega on võimalik tutvuda [DNSH põhimõtted](#).

„Ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte tähendab, et majandustegevustega ei tohi tekitada olulist kahju ühelegi keskkonnaeesmärgile. Tegemist on Euroopa Liidu roheleppes tuleneva põhimõttega. „Ei kahjusta oluliselt“ põhimõtet rakendatakse lähtuvalt taksonoomia määrusest, mille artiklis 9 on nimetatud saavutatavad keskkonnaeesmärgid:

- kliimamuutuste leevendamine;
- kliimamuutustega kohanemine;
- vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse;
- üleminek ringmajandusele;
- saastuse vältimine ja tõrje;
- elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

8. PROJEKTI TAUST, TEGUTSEMISVALDKONNA KIRJELDUS

Valdkonna hetkeseisu kirjeldus ja peamised väljakutsed ning võimalused. Selgitus selle kohta, millist kitsaskohta toode/teenus turul lahendab ja millised on müügiargumendid. Mille poolest eristub toode olemasolevatest?

9. PROJEKTI TEGEVUSKAVA

Tegevuskava ja projekti oodatavad mõõdetavad tulemused esitada [arenguplaani tegevuskava ja eelarve vormil](#).

Kirjuta ülesannete kaupa lahti eesmärgini jõudmiseks vajalikud tegevused: 1, 2, 3 ... jne. Iga tegevuse kohta kirjelda: mida, miks, kuidas (sh uuringud, analüüs jne), millal ja kes teeb?

Millised ülesanded tuleb lahendada, et projekti loodetav tulemus valmis saada? Kirjelda iga ülesanne sellise detailsusega, et ülesande teostaja saaks aru selle sisust ja kontrollija oskaks hinnata tulemust.

10. PROJEKTI KULUDE EELARVE JA FINANTSEERIMISE PLAAN

Projekti kulude eelarve ning tegevuste koond esitada [arenguplaani tegevuskava ja eelarve vormil](#). Projektiplaani ei ole vaja seda eraldi kopeerida.

Projekti kulude eelarve esita kululiikide (personalikulud, ostetavad teenused, materjalid ja tarvikud, seadmete ja tarkvara soetamine), tegevuste ning projekti etappide lõikes.

Projekti personali puhul (töölepinguga töötajad) näita ära, millise osakaaluga tööajast töötaja projektis osaleb.

Ostetavate teenuste puhul näita teenuse hinnanguline kogumaksumus, tundide arv, tunnihind. Eelarvest peab selguma mida, kui palju, millise hinnaga, kellelt, miks (tarnija valiku põhjus) kavatsetakse osta.

Kõigi üheliigiliste kulutuste puhul, mille maksumus ilma käibemaksuta on **20 000 eurot või rohkem, tuleb läbi viia ostumenetlus** ning aruandega koos tuleb esitada lähteülesanne ja hinnapakkumised üksteisest sõltumatutelt pakkujatelt. **60 000 eurot ja suuremate ostude puhul tuleb ostumenetlus viia läbi riigihangete registris.**

Projekti finantseerimise plaani juures kirjuta lahti, et millistest finantseerimisallikatest on plaanis katta projekti(de) investeeringud. Koosta finantseerimisallikate loetelu selgitustega ja vajalike tõendusdokumentidega. Arvesta, et toetus makstakse välja tagantjärele ja ettevõttel on vajadus kanda kogu investeeringu (omafinantseeringu ja toetuse osa) kulud. Vajadusel lisa projektiplaani juurde finantseerimise rahavoo prognoos kuude kaupa.

Finantseerimisallikateks võivad olla:

- taotleja bilansilised likviidsed varad taotluse esitamisel (esitatud eelmise perioodi bilanss);
- taotleja tulevaste perioodide müügitulud ja võimalikud toetused, mida taotleja saab olemasolevat majandustegevust häirimata investeerida kavandatud projekti;
- äriühingu omakapitali emissioonid;
- võõrkapitali kaasamine laenude või võlakirjade emiteerimise näol.

11. ETTEVÕTTE MAJANDUSNÄITAJATE PROGNOOS

Ettevõtte majandusnäitajate prognoosi on vaja, et hinnata projekti mõju ettevõtja majandustulemustele (planeeritavat müügitulu kasvu, ettevõtte lisandväärtuse kasvu töötaja kohta jms).

Prognoos esita [majandusnäitajate prognoosi vormil](#). Projektiplaani ei ole vaja seda eraldi kopeerida.

12. PROJEKTI MEESKOND, PARTNERID

Kirjelda meeskonda, inimeste ülesandeid ja nende rolli projektis ja lühidalt nende ning kuidas nende oskused ja teadmised projekti eesmärgi saavutamist toetavad.

Kirjelda täiendamist vajavaid kompetentse ning kuidas on plaanis neid kaasata. Millised on projekti elluviimiseks vajalikud partnerid või teenuseosutajad?

13. EKPOORDIPOTENTSIAALI ANALÜÜS

Kirjelda ettevõtte peamisi sihtturge ja sihtgrupe. Kirjelda peamisi konkurente planeeritud sihtturgudel (maailmas, regioonis ja Eestis eraldi). Nende tugevad ja nõrgad küljed. Konkureerivad ja asendustooted. Konkurentide ärimudelite ja hinnastamise põhimõtete erinevus.

Too välja arenguplaani elluviimise tulemusel saavutatavad konkurentsieelised. Milliseid müügimahte on plaanis esimestel aastatel saavutada? Milline on ettevõtte võimekus planeeritud müügimahtude saavutamiseks?

14. TOOTE VÕI TEENUSE TURUSTAMISE JA EKSPORDIPLAAN

Kirjelda toote või teenuse turustamise plaani ning selleks vajalikke ressursse. Kuidas on plaan valitud sihtgrupini jõuda? Kuidas on plaan eksporditurule siseneda, milliseid ressursse ja partnereid selleks on vaja?

15. PROJEKTI OODATAV TULEM JA SELLE RAKENDAMINE

Kuidas hinnata, et projektiga on saavutatud seatud eesmärgid? Kirjelda olukorda, millal võib lugeda projekt lõppenuks. Määra mõõdikud, mille alusel hinnatakse tegevuste tulemuslikkust. Millised on planeeritavad jätkutegevused, kas ja kuhu projektiga edasi liigutakse?

16. PROJEKTI RISKIANALÜÜS

Kirjelda olulisemaid projektiga seotud riskifaktoreid (lisaks tehnoloogilistele riskidele ka majanduslikke, poliitilisi, finantsilisi, personali ja turupõhiseid riske), nende esinemise tõenäosust, riskide vältimiseks võimalikke ennetavaid meetmeid, riskide realiseerumisel võimalikke korrigeerivaid tegevusi ning mõju projekti eesmärkide saavutamisele.

- projekti protsessipõhised riskid - tulenevad projekti tegevustest;
- projekti tulemuspõhised riskid - ohustavad projekti käigus püstitatud ülesannete oodatud tulemuste kvaliteeti või usaldusväarsust.